

دستورالعمل اجرایی شورای نظام ایمنی، سلامت و محیط زیست آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها

دستورالعمل اجرایی شورای نظام ایمنی، سلامت و محیط زیست آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها با استناد به بند یک سیاست‌های کلی علم و فناوری ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری تدوین و به تصویب معاون محترم پژوهش و فناوری وزارت متبوع رسید و جهت اجرا به دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی و فناوری ابلاغ می‌شود.

مقدمه

با توجه به اهمیت ایمنی، سلامت و محیط زیست در محیط‌های آزمایشگاهی و کارگاهی در مراکز تحقیقاتی، دانشگاهی و پارک‌های علم و فناوری و به منظور ایجاد شرایطی که در آن همه بتوانند با حداکثر ایمنی ممکن به کار خود ادامه دهند و آزمایشگاه و تجهیزات و مواد موجود در آن وضعیت مطلوب خود را داشته و دچار خسارات مختلف نگردند؛ «شورای نظام ایمنی، سلامت و محیط زیست»، به عنوان یک مرجع برای سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، نظارت و ارزیابی در این زمینه تشکیل می‌شود. سایر جزئیات مربوط به شکل‌گیری این شورا به شرح ذیل می‌باشد:

ماده ۱ - تعاریف

مؤسسه: منظور از مؤسسه دانشگاه‌ها، مراکز پژوهشی، مؤسسات آموزش عالی و پارک‌های علم و فناوری می‌باشد.
شورا: شورای ایمنی، سلامت و محیط زیست آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها که از این به بعد به اختصار شورا نامیده می‌شود.
HSE: منظور ایمنی، سلامت و محیط زیست می‌باشد.

ماده ۲ - هدف

ارتقای ضریب ایمنی، سلامت و محیط زیست (HSE) فعالیت‌های تحقیقاتی متنوع و اهتمام در جهت جلوگیری و پیشگیری از خطرات احتمالی ناشی از انجام آزمایش‌های مختلف فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی و حفظ بهداشت و سلامت افراد و محیط زیست با بکار بستن شیوه‌های علمی و استانداردهای لازم در سطح ملی و بین‌المللی در آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های مؤسسات.

ماده ۳ - وظایف شورای ایمنی، سلامت و محیط زیست

- ۱-۳ تدوین و تصویب آیین‌نامه‌های مرتبط برای بخش‌های تابعه مؤسسه،
- ۲-۳ تدوین و راه‌اندازی دوره‌های آموزشی ایمنی، بهداشت و محیط زیست برای گروه‌های مختلف مؤسسه متناسب با فعالیت‌های اجرایی آنها،
- ۳-۳ صدور گواهینامه دوره‌های آموزشی،
- ۴-۳ نظارت بر اجرای آیین‌نامه‌های مصوب شورا و نظارت مستمر،
- ۵-۳ انجام امور مربوط به ارتقای مؤسسه در زمینه‌های ایمنی، بهداشت و محیط زیست،

- ۳-۶ تأیید ساختار فیزیکی آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها در مراکز تحقیقاتی، دانشگاهی و پارک‌های علم و فناوری و به منظور ایجاد شرایطی که در آن همه بتوانند با حداکثر ایمنی ممکن به کار خود ادامه دهند و آزمایشگاه و تجهیزات و مواد موجود در آن وضعیت مطلوب خود را داشته و دچار خسارات مختلف نگردند؛ «شورای نظام ایمنی، سلامت و محیط زیست»، به عنوان یک مرجع برای سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، نظارت و ارزیابی در این زمینه تشکیل می‌شود.
- ۳-۷ تأیید پروپوزال پایان‌نامه‌های دانشجویان تحصیلات تکمیلی از لحاظ رعایت دستورالعمل HSE و سنجش توانمندی ورود به آزمایشگاه و کارگاه.
- ۳-۸ تصویب اعتبارات برای اجرای نظام HSE در مؤسسه

ماده ۴ - ترکیب اعضا، شورای ایمنی، سلامت و محیط زیست در دانشگاه‌ها

ترکیب اعضای شورا به شرح زیر می‌باشد:

- ۴-۱ رئیس مؤسسه (رئیس شورا)
- ۴-۲ معاون پژوهش و فناوری (نائب رئیس شورا)
- ۴-۳ معاون آموزشی
- ۴-۴ معاون اداری و مالی
- ۴-۵ رئیس آزمایشگاه مرکزی (دبیر شورا)
- ۴-۶ رئیس پارک علم و فناوری (در صورت وجود)
- ۴-۷ رؤسای دانشکده‌های مربوطه
- ۴-۸ رئیس حراست مؤسسه
- ۴-۹ معاون دانشجویی
- ۴-۱۰ دو نفر از صاحب‌نظران در حوزه ایمنی، سلامت و محیط زیست (HSE) (با معرفی معاون پژوهش و فناوری و حکم ریاست شورا)
- ۴-۱۱ کارشناس ایمنی، حفاظت فنی و بهداشت حرفه‌ای (با معرفی معاون پژوهش و فناوری و حکم ریاست شورا)
- ۴-۱۲ یک نفر از رؤسای مؤسسات پژوهشی درون دانشگاهی (در صورت وجود)

ماده ۵- ترکیب اعضاء شورای ایمنی، سلامت و محیط زیست در واحدهای پژوهشی

ترکیب اعضای شورا به شرح زیر می باشد:

۱-۵ رئیس مؤسسه (رئیس شورا)

۲-۵ معاون پژوهش و فناوری (نائب رئیس شورا)

۳-۵ معاون آموزشی (در صورت وجود)

۴-۵ معاون اداری و مالی

۵-۵ رئیس آزمایشگاه مرکزی (دبیر شورا)

۶-۵ رؤسای پژوهشکده های مربوطه

۷-۵ رئیس حراست مؤسسه

۸-۵ معاون دانشجویی (در صورت وجود)

۹-۵ دو نفر از صاحب نظران در حوزه ایمنی، سلامت و محیط زیست (HSE) (با معرفی معاون پژوهش و فناوری و حکم ریاست شورا)

۱۰-۵ کارشناس ایمنی، حفاظت فنی و بهداشت حرفه ای (با معرفی معاون پژوهش و فناوری و حکم ریاست شورا)

ماده ۶- ترکیب اعضاء شورای ایمنی، سلامت و محیط زیست در پارک های علم و فناوری وابسته به وزارت و جهاد دانشگاهی

ترکیب اعضای شورا به شرح ذیل می باشد:

۱-۶ رئیس مؤسسه (رئیس شورا)

۲-۶ معاون پژوهش و فناوری (نائب رئیس شورا)

۳-۶ معاون اداری و مالی

۴-۶ رئیس آزمایشگاه مرکزی (دبیر شورا)

۵-۶ حداقل ۳ و حداکثر ۵ تن از رؤسای شرکت های داخل پارک

۶-۶ رئیس حراست مؤسسه

۷-۶ دو نفر از صاحب نظران در حوزه ایمنی، سلامت و محیط زیست (HSE) (با معرفی معاون پژوهش و فناوری و حکم ریاست شورا)

۸-۶ کارشناس ایمنی، حفاظت فنی و بهداشت حرفه ای (با معرفی معاون پژوهش و فناوری و حکم ریاست شورا)

ماده ۷- وظایف و اختیارات رئیس شورای ایمنی، سلامت و محیط زیست

۱-۷ پیگیری مصوبات شورا در هیات رئیسه،

۲-۷ پیگیری و تأمین اعتبارات مورد نیاز

۳-۷ صدور احکام اعضای شورا

۴-۷ نظارت بر اجرای مصوبات شورا

۵-۷ عزل اعضاء شورا

ماده ۸- وظایف دبیر شورای ایمنی، سلامت و محیط زیست

۱-۸ تهیه و پیشنهاد دستورالعمل های لازم نظام ایمنی، سلامت و محیط زیست (HSE) و ارائه به شورا

۲-۸ تدوین برنامه آموزش نیروی انسانی مرتبط با آزمایشگاه ها،

اعم از نیروهای خدماتی، تکنسین ها، کارشناسان، دانشجویان و اعضاء هیات علمی و ارائه آن به شورا

۳-۸ تهیه برنامه مناسب جهت نظارت و ارزیابی ایمنی، سلامت و محیط زیست (HSE) مؤسسه بر طبق استانداردهای مصوب

۴-۸ هماهنگی با سازمان های محیط زیست، شهرداری، آتش نشانی، استاندارد و ... به منظور ارتقای ایمنی، سلامت و محیط زیست (HSE) در آزمایشگاه ها و کارگاه ها

۵-۸ برنامه ریزی و هماهنگی لازم با سازمان های بین المللی جهت اخذ گواهینامه معتبر در ایمنی، سلامت و محیط زیست (HSE) مطابق نظر شورا

۶-۸ پیگیری و اجرای مصوبات شورا و ارائه گزارش

۷-۸ تدوین برنامه های مربوط به ایمنی، سلامت و محیط زیست (HSE) مؤسسه و ارائه آن به شورا

ماده ۹- نحوه برگزاری جلسات شورای ایمنی، سلامت و محیط زیست

۱-۹ جلسات شورا حداکثر هر ۴ ماه یکبار برگزار می شود.

۲-۹ جلسات با حضور حداقل دو سوم رسمیت یافته و کلیه موارد با اکثریت آراء به تصویب می رسد.

تبصره ۱: در مواقع ضروری با پیشنهاد دبیر شورا جلسه اضطراری تشکیل خواهد شد.

ماده ۱۰- دوره فعالیت شورای ایمنی، سلامت و محیط زیست

۱-۱۰ هر دوره فعالیت شورا ۴ سال می باشد.

۲-۱۰ عضویت مجدد اعضاء در دوره های بعد بلامانع است.

۳-۱۰ در پایان هر دوره بنا به پیشنهاد معاون پژوهش و فناوری مؤسسه، احکام اعضاء جدید شورا توسط رئیس مؤسسه صادر می شود.

تبصره ۲: در صورت استعفاء و یا غیبت غیرموجه هر یک از اعضاء شورا در جلسات (به تعداد ۳ جلسه تداومی و یا ۵ جلسه متناوب) فرد جدید جایگزین وی خواهد شد.

ماده ۱۱- دبیرخانه شورای ایمنی، سلامت و محیط زیست در معاونت پژوهش و فناوری مؤسسه مستقر می شود.

ماده ۱۲- مسئولیت نظارت و اجرای این دستورالعمل با رئیس مؤسسه می باشد.

این دستورالعمل اجرایی در ۱۲ ماده و ۲ تبصره تصویب و تأیید گردیده است، اجرای این دستورالعمل از تاریخ تصویب در کلیه مراکز آموزشی، پژوهش و فناوری لازم الاجرا می باشد.